

Prædiken til 20. søndag efter Trinitatis

Matt. 22,1-14

Første tekstrække

*Dette hellige evangelium skriver evangelisten
Matthæus:*

*Jesus tog til orde og talte igen til dem i lignelser:
»Himmeriget ligner en konge, der holdt sin søns
bryllup. Han sendte sine tjenere ud for at kalde de
indbudte til brylluppet, men de ville ikke komme. Så
sendte han nogle andre tjenere ud, der skulle sige til
de indbudte: Nu er der dækket op til fest; mine okser
og fedekalve er slagtet, og alt er rede. Kom til bryl-
luppet! Men det tog de sig ikke af og gik, én til sin
mark, en anden til sin forretning, og andre igen greb
hans tjenere og mishandlede dem og slog dem ihjel.
Men kongen blev vred og sendte sine hære ud og
dræbte disse mordere og brændte deres by. Så sagde
han til sine tjenere: Bryllupsfesten er forberedt, men
de indbudte var ikke værdige. Gå derfor helt ud, hvor
vejene ender, og indbyd, hvem som helst I finder, til
brylluppet. Og disse tjenere gik ud på vejene og sam-
lede alle, som de fandt, både onde og gode, og bryl-
lupssalen blev fuld af gæster. Men da kongen kom
ind for at hilse på sine gæster, fik han dér øje på en,
der ikke havde bryllupsklæder på. Han spurgte ham:
Min ven, hvordan er du kommet ind uden bryllups-
klæder? Men han tav. Da sagde kongen til sine tjene-
re: Bind hænder og fødder på ham og kast ham ud i
mørket udenfor. Der skal der være gråd og tænder-
skæren. Thi mange er kaldet, men få er udvalgt.«*

Matthæusevangeliet 22,1-14

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 791, 124 årgang
Oktober 2023
ISSN 0901-2214

Mange er kaldet, men få er udvalgt. Sådan lyder budskabet på denne søndag, der ellers skulle være så festlig. *Mange er kaldet, men få er udvalgt*. Så hvem er de få udvalgte monstro, tænker vi nysgerrigt og med en vis forventning: Det er vel mig, der er udvalgt? Den overvejelse kan der kun blive ballade ud af. Ballade på en ellers så festlig dag.

Det er formentlig første gang i Gentofte Kirkes historie, at der er hele fire dåb i højmesse. Og da dåben er livets største fest, er denne søndag logisk set og i en eller anden forstand den festligste søndag i kirkens 845 år lange historie. Og det gik også lige så godt: Vi hørte et festligt præludium, der blev sunget med på salmerne og børnene blev døbt til menighedens begejstring. Men så kom *lignelsen om kongesønnens bryllup*. En vaskeægte party killer.

Fortællingen om, hvordan en konges tjener indbyder gæster til et bryllup, og om, hvordan de dovne asner ikke engang gider ikke at dukke op. Kom *til brylluppet!* siger kongens tjenere. Men der er så travlt på marken og i forretningen, og de indbudte begynder ligefrem at myrde løs på kongens tjenere. Og så bliver kongen vred. Meget vred endda. Så vred, at han myrder de indbudte og indbyder nogle nye. Og det lykkes også at få nogle til at komme. Hvorfor skulle det overhovedet være så svært at tiltrække folk, når fedekalven nu var slagtet og alt var parat. Alligevel går det galt. En af de nyindbudte, en mand der stammer fra rigets fjerneste egne, fra der hvor vejene ender og kragerne vender, han har ikke helt forstået konceptet: Til et bryllup tager man selvfølgelig sit fineste tøj på. Men det gør den uheldige mand uheldigvis ikke, så han pågribes, bindes og kastes ud i mørket. *Der skal der være gråd og tænderskæren*. Eller som det hed i den gamle oversættelse: tænders *gnidsel*. Det lyder næsten endnu mere smertefuldt, for her kan man virkelig mærke sandkornet mellem tænderne. *Thi mange er kaldet, men få er udvalgt*. Og værs-go at holde fest.

Det er selvfølgelig sådan en lignelse, der kan få de fleste til at stryge skjorten ekstra omhyggeligt. Men det handler ikke om det ydre, om hvordan man klæder sig til en fest, men om et dybereliggende

menneskeligt spørgsmål: nemlig om, hvad der er klædeligt for et menneske. Hvad iklæder vi os, billedligt talt, for at lykkes i dette snørklede liv.

Her tillader jeg mig at skifte spor - sådan for alvor. Fra Jerusalem til Sydkorea, fra en kroget lignelse til en mystisk Netflix-serie, fra antikken til vores moderne æra. Verden er nemlig blevet ramt af en tv-serie, der hedder *Squid Game*. Jeg er sikker på, at mange har set dem. Ellers kan I se den uheldige helt og hovedperson, Gi-hun, på forsiden af salmefolderen. *Squid Game* har enkelte fællestræk med *lignelsen om kongesønnens bryllup*. Her er der også mange, der er kaldede, men meget få der er udvalgt til succes. Serien indeholder ligesom lignelsen også en mængde vold - og så er fortællingen bygget op omkring en klar, kristen morale: kun ved at gøre det gode, vinder vi spillet.

Konceptet i *Squid Game* er enkelt: 456 dybt forgældede mennesker bliver inviteret ud på en øde ø for at spille en række kendte børnelege om en pengepræmie på et par hundrede millioner kroner. Blandt legene er *rød, gul, grøn, stop*, tovtækning og glas-kugler. Legen har dog en syg twist, for deltagerne spiller med livet som indsats. Mange er kaldede til at spille med, men kun én vil gå derfra med livet i behold. For efter det sidste, 9. afsnit, er der kun én tilbage. Uden at røbe slutningen, kan jeg afsløre, at vedkomne vinder på netop at holde sig til det gode, selvom han har svært ved det.

I den forstand bærer *Squid Game* videre på en kristen kongstanke: Alle deltagere har ramt ved siden af undervejs i livet, ellers var de slet ikke med. De har dummet sig, som kun mennesker kan dumme sig, men de ejer alligevel et stædigt håb om at blive frelst ved en udefrakommendes hjælp. Men så er *Squid Game* heller ikke mere rosenrødt. Serien er snarere blodrød alvor, og deltagerne snylter sig igennem, falder hinanden i ryggen og danner uhyggelige alliancer, der med blind nattevold skal gøre vinderchancerne større for den enkelte. Alligevel har *Squid Game* taget verden med storm. Og det har den ikke på grund af afstumpethed og splattereffekter. Nej, det sælger ikke nok. Det gør i stedet fortællingen om godhed, tro det eller ej. Havde alt håb været ude, havde vi slukket efter 10 minutter.

Men serien lever af hovedpersonen, der gør det meste rigtigt, selvom han også er billedet på en stakkels klovn.

Han snyder en gammel mand i forsøget på selv at overleve, og selvfølgelig bliver han desperat og gør ting som desperate mennesker gør, men han overgiver sig aldrig til ondskaben. Han føler sig på en eller anden måde kaldet til at gøre det gode. Det gode er den invitation, han takker ja til. Gi-hun vender den anden kind til, når nogen udfordrer ham, og han lader skæbnen råde, når alt håb er ude. Han handler i tillid på trods af alt. Og sidst men ikke mindst, så vil han hellere selv gå i døden, end at skulle tage et andet menneskes liv.

Mange er kaldet, men få er udvalgt. I serien er mange kaldet, men kun få kan gøre det gode. I tilværelsen er vi mange, der er kaldet, men der er næsten ingen, der kan gøre det hele rigtigt hele tiden. Desværre. Vi er som leret i pottemagerens hånd, vi hørte om i Jeremias' Bog; vi er ikke vores egne herrer. Der er nogen, der former os i det skjulte. Så selvom vi skaber os, så kan vi ikke skabe os selv.

Indimellem indløber der så en invitation til at gøre det gode. Og ja, de fleste af os ender nok som deltagerne i *Squid Game* med at træde ved siden af. Vi skelner ikke sandt fra falsk, mod fra overmod, styrke fra svaghed osv. Det hænder, at vi taber i livets spil, for sådan er spillet konstrueret, men til forskel fra en dødsensfarlig, blodig børneleg på Netflix, så ender det hele ikke i ulykkelig ruin. Dag efter dag indløber invitationen nemlig til at gøre det gode.

Og virker det hele håbløst, så er det værd at huske på, at selv Guds søn gav op på et tidspunkt. *Min Gud min Gud, hvorfor har du forladt mig?* sådan udstødte han Langfredag på korset. Spillet var ude, selv for Jesus. Men han rejste sig fra de døde. Spillet var ikke ude, det var kun sat på pause.

Mange er kaldet, men få er udvalgt. Sådan hører vi om den gæst, der ikke forstår spillereglerne. Og det er nok fortællingen om os alle. For dækker ordene ikke bare over det at være menneske? Vi føler os kaldet til store gerninger, men vi formår ikke det

mindste. Det synger vi også om til sidst i dag: *Gik alle konger frem på rad/ i deres magt og vælde/ de mægted ej de mindste blad/ at sætte på en nælde.* Kongerne er kaldet til store heltegerninger, de er jo konger, men de kan ikke engang finde ud af at sætte et blad på en nælde. Det kan kun Gud.

Mange er kaldet, men få er udvalgt. Vi er som leret i pottemagerens hånd, og selvom vi så ikke formes til at ligne konger eller til at blive nr. 1 i alle livets spil, så er vi inviteret til at deltage. Deltage betyder jo bare at tage del, og den deltagelse er vigtig. Gud indbyder os til at tage del i hinandens liv og skæbne, tage del i hinandens sejre og nederlag, i dåbsbørnenes liv og fremtid. Indbydelsen er til livets spil, der handler om at bygge mennesker op i kærlighed og tillid. Deri ligger en guddommelig opgave og venter. Så enkle er spillets regler.

Derfor kan vi sige: Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Far, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver en sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen

Adam Garff

Sognepræst i Gentofte Kirke

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke, Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvigskforum.dk/Søndagslæsning
- her kan du også
tilmelde dig det
elektroniske nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Vartov — Farvergade 27
1463 København K
hej@grundtvigskforum.dk

Salmer (Den Danske Salmebog):

2: **2: Lover den Herre, den mægtige konge med ære**

750: **750: Nu titte til hinanden**

401: **401: Guds ord det er vort arvegods**

82: **82: Fryd dig! du Jesu brud**

364: **364: Al magt på jorden og i Himlen**

471: **471: O glædelig dag**

15: **15: Op, al den ting, som Gud har gjort**